

Потенціал нових медіа у формуванні професійних навичок майбутнього журналіста

Інтенсивний розвиток інформаційних технологій серед завдань, що стоять перед навчальними закладами, які спрямовані на підготовку майбутніх журналістів, активізував завдання розширення практики розвивального навчання, використання новітніх технологій навчання, вдосконалення освітніх методик, залучення новим медіа у навчальний процес. «Нові медіа (англ. *New Media*) – інтерактивні електронні видання, що комбінують формати подання інформації» [2]. Взагалі медіа з кожним днем відіграють все більшу роль у житті людей, особливо молоді. Професор Б.Потятинник у 2011 році відзначив, що новий медіа-простір, заснований на цифрових і мережевих технологіях, стрімко інтегрує в себе всі традиційні медіа і призведе до суттєвої видозміни традиційних медіа, «переплавить» їх [3, с. 17]. Сьогодні – 2014 рік, і це вже відбулося, майже всі друковані видання мають інтернет-версії, телеканали – власні сайти, з'явилася безліч інтернет-радіостанцій. Саме нові медіа дають можливість викладачам вищих навчальних закладів відчувати тенденції сучасності і крокувати вперед у професійній сфері.

До дидактичних можливостей інформаційних технологій взагалі, і нових медіа зокрема, у навчальному процесі можна віднести:

- посилення мотивації навчання;
- активізація навчальної діяльності студентів;
- індивідуалізація процесу навчання, розширення меж самостійної діяльності студентів-журналістів;
- урізноманітнення форм подання інформації;
- урізноманітнення типів навчальних завдань;
- створення навчального середовища, яке забезпечує «занурення» студента в уявний світ, у певні соціальні і виробничі ситуації;
- постійне застосування ігрових прийомів та ін.

На практичних заняттях із дисципліни «Журналістська майстерність» ми активно використовували різноманітні відеоматеріали з інтернет-сайтів, відеосервісів тощо, наприклад з офіційного сайту «Першого Національного» каналу програми «Запам'ятай!» (відео програми можна переглянути за електронною адресою: <http://1tv.com.ua/uk/video/program/zapamjatay/2011/03/11/2294>).

Ці програми спрямовані на підвищення грамотності, культури мови, що є дуже необхідним для майбутніх журналістів. Також це допомагає студентам грамотно писати тексти, доречно вживати ті чи ті мовностилістичні засоби.

Наприклад, наведемо зміст однієї з таких програм: «Усі ми чули такі словосполучення: «молода дівчина», «старенький дідусь». Але чи не закралася тут помилка, – хіба буває дівчина літнього віку? Безперечно, ми розуміємо, що дівчина – це молода, неодружена особа. Правильно говорити просто «дівчина», не вдаючись до означення.

Українська мова має безліч особливостей, і слово, яке є не просто доречним, а правильно вибраним, формує мовну культуру спілкування. Неправильно вжите слово може не тільки виставити мовця невігласом, а й повністю змінити значення сказаного» (електронна адреса програми: <http://1tv.com.ua/uk/video/program/zapamjatay/2011/02/15/2115> 15 лютого 2011).

Інший варіант програми, який стосується досить розповсюдженої помилки у журналістських текстах: «Мабуть, вам доводилось чути вислів «я приймаю участь», чи правильно у цьому випадку ми висловлюємось? Ні, тут є помилка. Прийняти ми можемо книгу зі столу, прийняти документи, або ж прийняти, ухвалити рішення. А от коли йдеться про вашу участь у будь-яких акціях, слід говорити «беру участь», «братиму участь» (електронна адреса програми: <http://1tv.com.ua/uk/video/program/zapamjatay/2011/03/11/2294> 11 березня 2011).

Такі відеоматеріали завжди викликали радість у студентів і жваве обговорення їх змісту, ми спостерігали, що більшість занотовували почуту інформацію в зошити.

Зазначений метод роботи віднімає у викладача зовсім мало часу (1-2 хвилини), але є дуже ефективним для грамотної творчої діяльності майбутніх журналістів. Свідченням цього були підготовлені тексти студентів до тем практичних занять.

Також на практичних заняттях ми демонстрували відеоматеріали з різних каналів, а потім студенти отримували завдання підготувати тексти публікацій до запропонованих події чи ситуації. Наприклад, переглянувши відео з телеканалу «ВІТА», «1+1» щодо ситуації, яка склалася з професійною діяльністю нейрохірурга А. Слюсарчука, студентам необхідно було підготувати коментар на практичне заняття з теми «Коментар».

Відео використовувалося нами й у ході дискусії «Українська мова у ЗМІ: бути чи не бути?». Наприклад, про побиття журналіста за українську мову у м. Бровари (електронна адреса відеоматеріалу: http://www.youtube.com/watch?v=vBzKZRnkiCA&feature=player_embedded 30.05.2011).

Також використовувалися фрагменти програм з участю М. Найема під час доповіді студентки, яка розповідала про двомовних представників вітчизняної журналістики. Це програма «Шустер live» від 26.12.2009 де М. Найем ставить запитання В. Януковичу про масток у Межигір'ї (електронна адреса відеоматеріалу: http://www.youtube.com/watch?v=ztM4K_a9_Kc 26.12.2009), та інтерв'ю з М. Найемом, яке свідчить про те, що він прекрасно володіє українською мовою (<http://www.youtube.com/watch?v=Ktu-wItvZSg> 04.11.2011).

Використання відео на практичних заняттях з дисципліни «Журналістська майстерність» відображало природну ситуацію, передавало певні обставини і середовище, пов'язані з темою дискусії, допомагало сформуванню певну низку асоціацій у студентів; використання слухового і зорового наочного матеріалу (відео-програма «Запам'ятай!») забезпечувало лінгвістичну та екстралінгвістичну основу практичних занять із цієї дисципліни, що є важливою умовою для оволодіння майбутніми журналістами

різноманітними мовностилістичними засобами впливу на читачів і їх грамотного використання у текстах публікацій.

Література

1. Бабенко В. В. Телевізійний текст як об'єкт вивчення // Теле- та радіожурналістика / В. В. Бабенко. – 2009. – Вип. 8. – С.105–118.
2. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0
3. Потятинник Б. Нові і «старі» медіа: передача «четвертої влади» / Б.Потятинник // Нові медіа : Збірка науково-популярних публікацій щодо новітніх медіа-технологій / [Укладач Валерій Лисенко]. – Київ, 2011. – 94 с.
4. Регулювання нових медіа: перспективи для України [Електронний ресурс] // Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення : офіційний веб-сайт. – Режим доступу до сайту : <http://www.nrada.gov.ua/ua/news/radanews/17136.html>
5. Тимчук Т. Ефективне застосування нових медіа та веб-технологій: поради грантерів МФВ [Електронний ресурс] / Т. Тимчук [блог]. – Режим доступу до блогу : <http://gurt.org.ua/blogs/Тарас%20Тимчук/673/> (01.03.2011).

Гаврилова Я. Потенціал нових медіа у формуванні професійних навичок майбутнього журналіста / Я. Гаврилова // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції [Наук. ред. Т.Кузнецова; упоряд. О.Герман, О.Євтушенко]. – Одеса: Нац. ун-тет «Одеська юридична академія», 2014. – С. 12-14